

X308
H43

Сергій НЕЖУРБИДА

ЕТИОЛОГІЯ ЗЛОЧИНУ

ТЕОРІЇ. АНАЛІЗ. РЕЗУЛЬТАТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Сергій НЕЖУРБІДА

ЕТІОЛОГІЯ ЗЛОЧИНУ

ТЕОРІЇ, АНАЛІЗ, РЕЗУЛЬТАТ

МОНОГРАФІЯ

Чернівці
ДРУК АРТ
2013

УДК 343.2.01
ББК 67.308.01
Н43

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
Протокол № 11 від 28 листопада 2013 р.

Автор:

НЕЖУРБИДА Сергій Ігорович, к.ю.н., доцент

Рецензенти:

ДУДОРОВ Олександр Олексійович, д.ю.н., професор

КНИЖЕНКО Оксана Олександрівна, д.ю.н., доцент

САВЧЕНКО Андрій Володимирович, д.ю.н., професор

Нежурбіда, Сергій

Н43 Етіологія злочину : Теорії, аналіз, результат : монографія / Сергій Нежурбіда.
– Чернівці: Друк Арт, 2013. – 432 с.

ISBN 978-966-2021-88-2

У монографії зроблена спроба проаналізувати сучасні теорії причин злочинності на предмет універсальності. Досліджена еволюція аналізу теорій причин злочинності. Виділені основні напрями теорій. Висвітлені погляди на причини злочинності у філософії. Охарактеризовано «нетрадиційний» напрям теорій причин злочинності (економіка, фізика, релігія). Досліджені теорії соціологічного напрямку. Розглядаються теорії причин злочинності як об'єкт порівняльної кримінології. Проведене порівняльно-кримінологічне дослідження сучасних теорій причин злочинності. В рамках дослідження біологічного напрямку проаналізовані біосоціальні теорії. Запропонована теорія злочинної установки як універсальна теорія причин злочинності.

Для всіх, кого цікавить етіологія злочину.

УДК 343.2.01
ББК 67.308.01

ISBN 978-966-2021-88-2

© Нежурбіда С. І., 2013
© ТОВ «Друк Арт», 2013

ВСТУП..... 6

Розділ перший

**ЕВОЛЮЦІЯ АНАЛІЗУ
ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ**

1.1. XVIII-XIX СТОЛІТТЯ..... 10
1.2. XX СТОЛІТТЯ..... 27
1.3. XXI СТОЛІТТЯ..... 50

Розділ другий

ФІЛОСОФСЬКИЙ НАПРЯМ

2.1. АНТИЧНІ ФІЛОСОФИ..... 65
2.2. ГЕОРГ ВІЛЬГЕЛЬМ ФРІДРІХ ГЕГЕЛЬ..... 78
2.3. ПРЕДСТАВНИКИ ЕПОХИ ПРОСВІТНИЦТВА..... 85
2.4. ДЖОН ЛОКК..... 94
2.5. СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНІ ФІЛОСОФИ..... 104

Розділ третій

«НЕТРАДИЦІЙНИЙ» НАПРЯМ

3.1. «НЕОКЛАСИЧНИЙ» ПІДХІД..... 123
3.2. «МЕХАНІСТИЧНИЙ» ПІДХІД..... 142
3.3. «ДЕМОНОЛОГІЧНИЙ» ПІДХІД..... 156

Розділ четвертий

СОЦІОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМ

4.1. «СОЦІАЛЬНО-СТРУКТУРНІ» ТЕОРІЇ
4.1.1. ТЕОРІЇ АНОМІЇ/НАПРУЖЕННЯ/ПРОТИРІЧ..... 166
4.1.2. ТЕОРІЇ «ЕКОЛОГІЧНОГО» НАПРЯМУ..... 186

4.1.3. ТЕОРІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДЕВІАНТНОСТІ.....	205
4.2. «СОЦІАЛЬНО-ПРОЦЕСНІ» ТЕОРІЇ	
4.2.1. ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО НАВЧАННЯ.....	223
4.2.2. ТЕОРІЇ КОНТРОЛЮ.....	233
4.2.3. ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАКЦІЇ.....	252

Розділ п'ятий

ТЕОРІЇ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ПОРІВНЯЛЬНОЇ КРИМІНОЛОГІЇ

5.1. ПОРІВНЯЛЬНА КРИМІНОЛОГІЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ.....	269
5.2. ПІДХОДИ ДО ПОРІВНЯЛЬНО- КРИМІНОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
5.2.1. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД.....	280
5.2.2. «ПАРАЛЕЛЬНИЙ» ПІДХІД.....	293
5.2.3. «БІНАРНИЙ» ТА «РЕГІОНАЛЬНИЙ» ПІДХОДИ.....	308
5.3. «МЕТАРІВНЕВИЙ» ПІДХІД ДО ПОРІВНЯЛЬНО- КРИМІНОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ.....	324
5.4. ПОРІВНЯЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ.....	342

Розділ шостий

БІОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМ

6.1. БІОСОЦІАЛЬНІ ТЕОРІЇ.....	354
6.2. ТЕОРІЯ ЗЛОЧИННОЇ УСТАНОВКИ.....	377
6.2.1. ЗЛОЧИН.....	378
6.2.2. ЛЮДИНА ТА ЇЇ ІНСТИНКТИ.....	388
6.2.3. ПОТРЕБА ТА ЇЇ ЗАДОВОЛЕННЯ.....	400
6.2.4. ЗЛОЧИННА УСТАНОВКА.....	411

ВИСНОВКИ	419
-----------------------	-----

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	422
-------------------------------	-----